

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili

Dünyadaki toplam su miktarı 1,4 milyar km³'tür. Bu suların % 97,5'i okyanuslarda ve denizlerde tuzlu su olarak, % 2,5'u ise nehir ve göllerde tatlı su olarak bulunmaktadır. Bu kadar az olan tatlı su kaynaklarının %90'ını kutuplarda veya yeraltındadır. Bu veriler insanoğlunun kolaylıkla yararlanabileceği elverişli tatlı su miktarının ne kadar az olduğunu göstermektedir.

Su sorunu sosyal, ekonomik ve çevresel alanlarda kendini giderek daha fazla hissettiriyor. Dünya Ekonomik Forumu'nun 2014 yılında hazırladığı risk raporuna göre; su kıtlığı dünyadaki en önemli üç risk arasında yer alıyor. Bu durum yalnızca su sıkıntısı çekilen havzaları değil, birçok üretim sürecini de etkiliyor. Tatlı su kaynaklarının sürdürülebilirliği yalnızca sosyal ve çevresel açıdan değil, ekonominin sürdürülebilirliği açısından da kritik öneme sahiptir.

Türkiye, sanılanın tersine su zengini bir ülke değildir. Kişi başına düşen su miktarı açısından "su sıkıntısı çeken" ülkeler arasında sayılmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye nüfusunun 2030 yılında 100 milyona ulaşacağını öngörmektedir. Bu durumda, kişi başına düşen su miktarının 1.120 m³/yıl olması beklenmektedir. Diğer bir deyişle artan nüfusu, gelişen ekonomisi ve büyüyen kentleriyle Türkiye, "su fakiri" olma yolunda ilerlemektedir. Öte yandan Türkiye'deki su kaynakları üzerinde "sürdürülebilir olmayan" sektörel su kullanımından başlayıp su altyapılarına varıncaya kadar çeşitli sıkıntılar vardır. Bu sorunlar arasında ön plana çıkan ana başlıklardan biri de yeraltı sularının aşırı kullanımı ve yeraltı sularında yaşanan kirlenmedir.

Türkiye'nin tatlı su potansiyelinin yaklaşık %10'luk bölümünü yeraltı suları oluşturur. Yeraltı suları aynı zamanda sulak alanları besleyen önemli kaynakların başında gelir. Tüm dünyada ve özellikle ülkemizde yeraltı suları bilinçsizce kullanılmaktadır. Kaçak kullanımlar sonucunda, yeraltı suyu rezervlerimiz gittikçe azalmakta ve kirlenmektedir. Yeraltı su kaynaklarında havza içerisindeki yoğun su kullanımı nedeniyle yeraltı sularının sürekli tabana doğru düşmektedir. Yeraltı suyu aleyhinde devam eden bir süreç hızla devam etmektedir. Konya civarında görülen obruklar, tarım alanlarında yaşanan tuzlanma, barajların çekilmesi, akarsu debilerinin düşmesi yeraltı sularının aşırı kullanımının sonuçları arasında görülmektedir.

Ankara'nın Ayaş ilçesi Uluyol (Çanılı) civarında geçtiğimiz yaz aylarında yeraltı sularının tespiti için DSİ tarafından sondaj yapıldığı bilgisi alınmıştır. Aralık ayı içinde ise Ayaş Uluyol Mahallesi ile Kahramankazan İncirli Mahallesi arasında su

taşıma hattı yapımına başlanmıştır. Uluyol (Çanılı) bölgesinde bulunan yeraltı su kaynaklarından Kahramankazan sanayi tesislerine su pompalanacağı iddia edilmektedir. Bu durumdan Asartepe Barajı ve Çanılı göletlerinin etkileneceği; Ayaş ve civarında ciddi bir kuraklık yaşanacağı da iddialar arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bölgede DSİ tarafından kaç sondaj yapılmıştır? Bu sondajlar ne amaçla yapılmıştır?
- 2- Ayaş-Kahramankazan arasında yapımı devam eden su taşıma hattı hangi amaçla yapılmaktadır? Ayaş'tan Kahramankazan' a yıllık ne kadar su pompalanacaktır?
- 3- Ayaş'ta bulunan yeraltı su havzalarından çekilecek su, bölgede bulunan Asartepe ve Çanılı Barajları'nı nasıl etkileyecektir?
- 4- Bu durum Ayaş ilçesinde tarım ve hayvancılığı nasıl etkileyecektir? Yaşanan üretim kaybının ve kuraklığın sorumlusu kim olacaktır?